

Харчук А.І., Міллер О.В.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАННЯ НАСЕЛЕННЯ

ПРАВИЛАМ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

Найвищими цінностями суспільства, як зазначено в основному законодавчому акті України, є людина, її життя та здоров'я. Проте з кожним роком виникає все більше факторів, які негативно впливають на життєдіяльність людей.

Особливості стану техногенної безпеки нашої держави зумовили реформування сфери цивільного захисту. Але система запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, якою б вона досконалою не була, не буде ефективною, якщо населення і надалі буде залишатися необізнаним щодо дій в умовах надзвичайних ситуацій та, зокрема, під час пожеж.

Аналіз пожеж свідчить, що найчастіше вони виникають і призводять до загибелі в житловому секторі і, в першу чергу, через незнання людьми елементарних правил пожежної безпеки та дій у випадку пожежі. Тому важливе значення в профілактиці пожеж та їх ліквідації має організація та здійснення навчання населення правилам пожежної безпеки, що є пріоритетним напрямком діяльності підрозділів ДСНС та Державної інспекції техногенної безпеки спільно з місцевими органами влади.

У всіх країнах світу для пропаганди заходів пожежної безпеки широко використовуються засоби масової інформації, які дають змогу охоплювати велику кількість людей. Однак, це не завжди ефективно і не вирішує проблеми. В Україні це ускладнюється ще й зменшенням передплати населенням періодичних видань, а у віддалених районах - періодичним відключенням електроенергії, що не дає можливості постійно приймати програми телебачення та радіомовлення.

Слід відзначити, що система пожежно-профілактичної роботи, навчання населення правилам пожежної безпеки в більшості країн світу скерована на те, щоб забезпечити найбільшу ефективність збереження життя людей, які належать до груп підвищеного ризику (наркомани, алкоголіки, особи без постійного місця проживання, перестарілі і т. п.). Це дає відповідний результат.

У вітчизняній практиці зараз, застосовується основна традиційна форма організації та проведення навчання населення правилам пожежної безпеки, яка складається із трьох етапів навчання:

Перший етап - організаційний, який включає в себе такі заходи:

1. Аналіз пожеж, які виникли в житловому секторі.

2. Складання таблиць аналізу пожеж:

за місцем (місто сільський населений пункт);

за сезонністю (літо, осінь, зима, весна);

за часом виникнення (день, ніч);

за місцем виникнення (горище приміщення, підвал, кухня, квартира і т. п.); за особами, які винні в скоєнні пожежі (діти, домогосподарки тощо); за причинами виникнення пожежі (необережне поводження з вогнем, дитячі пустощі, підпали і т. д.).

Такий аналіз дає можливість знайти небезпечні місця. І також вказати місце, з якого в першу чергу необхідно почати навчання.

3. Складання розгорнутого плану навчання населення.

В організаційний етап включаються і такі заходи, як інформація місцевих органів влади про протипожежний стан в житловому секторі з висновками про необхідність і важливість проведення масового навчання населення, підготовка і прийняття рішення держадміністрації з цього питання.

Весь район або місто розбивається на ділянки, за якими закріплюються інструктори і організатори, а також виділяються методи для проведення навчання населення.

Другий етап - підготовчий. Він починається проведенням методичного семінару з інструкторами та організаторами навчання.

Особи, які навчають населення на семінарі, повинні бути, ознайомлені з методикою навчання. Навчальні групи комплектуються відносно архітектурної забудови населених пунктах (малоповерхові або багатоповерхові, будинки підвищеної поверховості) і; т. д.

Третій етап - безпосереднє навчання.

При проведенні третього етапу за кращою формою навчання вважається навчання в складі однієї-двох сімей.

Враховуючи аналіз вітчизняних та зарубіжних досліджень, можна сказати, що зараз є мало наукових публікацій, які розкривали б систему підготовки населення щодо знань правил пожежної безпеки.